

ספרים

חרגום

הכל אודות אדולף

עלייתו ונפילתו של הרייך השלישי (מאת ויליאם ל. שיירר, תרגום חיים גליקשטיין, הוצאת שוקן, שני כרכים, 992 עמוד) — היו מאורע מיוחד במינו בי היסטוריה. אכנס פשעי היטלר לא עלו על פשעי בינגס האן, שהקים אימפריה אדירה על פיראמידות של גולגולות, ונפילת הרייך השלישי לא היה אירוע גדול יותר מנפילת ממלכת הצארים. אך בינגס האן לא מיסמך את פשעיו בעשרות תיקיות אדירות, ומיסך מני הצאר המניח לא נפלו בידי מעצמה זרה, אלא בידי הבולשביקים, שפירסמו רק את החלק שנראה להם.

כאשר נפל הרייך השלישי, נכבש כל שטחו בידי מעצמות זרות. רק חלק קטן ממוסדות הנאצים — כמו משרדו של אייכמן — הספיקו לשרוף את מיטמכיהם. בידי הכובשים נפל איצור אדיר של מיסמכים. בעזרתם נתגלו כל פרטי הרייך-בן-אלף השנים. המיסטר הנאצי עמד במערומיו, כפי שלא עמד מעורו שום מיסטר אחר בי היסטוריה האנושית.

שיירר לא גילה מיסמכים חדשים. כימעט כל הפרטים המועזים הנזכרים בספר הועו לו עוד לפני 15 שנה, במשפטי נירנברג. אלא שאז לא זכו לתשומת-הלב הראויה. העולם רצה לשכוח את זרעות המלחמה. שנים של תעמולה אנטי-נאצית קיצונית יצרה ריאקציה בדעת-הקהל.

חשיבות מלאכתו של שיירר היא בכך שהוא קיבץ יחד את כל העובדות הידועות על המיסטר הנאצי בספר מוגזמנטי אחד, בצורה יבשה ואובייקטיבית. אין הספר מציינו בברק החידוש מבחינת הבנת שורשי הנאציזם, אין שיירר מוסיף כמעט מאומה לספריו של קונראד היידן, שנכתבו לפני 27 שנה, עוד בראשית הרייך השלישי. גם אין הוא מתפשט בעבר הנאצי לקח שיהיה בעל ערך להדה ולעתידי, כמו מחברי מאות ספרים אחרים, בעשרות לשונות (ביניהם אורי אבנרי, שניתח בספרו צלב הקרס את ההיסטוריה הנאצית מתוך פזילה לעבר התי-פתחויות דומות בישראל).

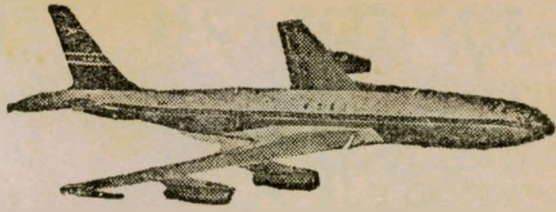
אך מה שהסר לשיירר בעומק, הוא מספק באורך וברוחב היריעה. זהו הספר המוגזמן מנטאלי ביותר שנכתב עד כה על ההיסטוריה ריה הנאצית — וכמעט ואין אף פרט אחד החסר בו.

המהפכה עולה כסף. כעתונאי ותיק וממלח, יודע שיירר להוסיף לבשר ההיסטוריה תבלינים מיקאנטיים. הספר גדוש פרטים צדדיים, העוזרים להאיר את הסיפור הקודר המרכזי. בין השאר:

- שלאדולף היטלר, כמו לכל בן-תמותה אחר, היו צרות צרורות עם שלטונות מס ההכנסה — לפני עלותו לשלטון. מאחר שהכנסתו העיקרית באה משכר-סופרים על מין קאמפף, איאפשר היה להסתירה. "ב-שום מקום אין לי רכוש או נכסיהון ש-אני יכול לכנותם כשלי. אני מגביל בהכרח את צרכי האישיים עד כדי כך, שאני מת-נזר לגמרי מטאבאק ומאלכוהול, וסועד את ארוחותי במסעדות צנועות ביותר. וחוז-משכר דירתי המינימאלי אני עושה שום הוצאות שאי-אפשר לוקפן על הוצאותי כסופר מדיני... גם המכונית היא בשבילי אמצעי למטרה." אך היטלר העלים משלטון נות המס את כל הכנסותיו ממאמרים ומ-הוצאות (עבורם גבה תמדי שכר יקר), וכן את התרומות הסמויות שקיבל אישית מ-בעליהן.

- שיש צד כספי למהפכות. החזקת הס.ס., פלוגות-הסער החומות, עלתה לפני עליית היטלר לשלטון כ-2.5 מיליון מארק לשבוע. כמה שבועות לפני שהיטלר קיבל לידיו את הממשלה, איימו מדפיסי העתונים הנאציים להפסיק את ההדפסה, בגלל ריבוי החובות. אי-ליהיון הגרמניים קיבלו עליהם אז את כל החובות, אחרי פגישה חשאית, בה התחייב היטלר לקיים את הקאפיטלזום. שבועיים לאחר מכן הגיע היטלר לשלטון.
- שהגנרל פון-שלייכר, הבוס של מע-רכת-הבטחון הגרמנית וחורש-מזימות מוש-בע, אמר: "מר היטלר שוב אינו מהווה בעייה. תנועתו חדלה מלהתקיים."

- שכאשר מסר הנשיא הישיש, פון-הינדנבורג, את ראשות הממשלה בידי היטלר, כתוצאה מקונגריה קסנונית ועכורה, אמר: "רגלי האחת כבר בקבר, ואין אני בטוח כי לא אתחרט על המעשה הזה בבוא היום בשמיים." השיב לו פון-שלייכר:



האם בדעתך לטוס ?

סוכן מוסמך של

ב.א.ו.א.י.טי

ידיך ויעץ לך



ברשותו כל האינפורמציה הדרושה

בכל מקום בעולם **B.O.A.C.** דואג לך כראוי

ב.א.ו.א.י.טי. רולס רויס 707 טס לאירופה, בריטניה הגדולה וארצות-הברית. כמו-כן לטהרן עם קשר לאוסטרליה

B.O.A.C. ת"א, רח' הס 4, טל. 61527, 61528, 61529, 65659
BRITISH OVERSEAS AIRWAYS CORPORATION

סרטום שפט בע"מ

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי המערכת והמנהלה: תל-אביב, גליקסון 8, טלפון 226785, ת.ד. 136 • מען מברקי: עולמפרס • דוסט משה שהם בע"מ, ת"א, מין 6 • העורך הראשי: אורי אבנרי • המריל: העולם הזה בע"מ.